

Tina de cal Pallot

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Al costat de l'església de Sant Andreu de cal Pallot
Emplaçament: Poc abans de la rotonda al km 83 de la C-16 camí en direcció sud i després est uns 4 km

Coordenades:

Latitud: 41.97253
Longitud: 1.91001
UTM Est (X): 409690
UTM Nord (Y): 4647301

Classificació

Número de fitxa: 08175 - 321
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle: XIV-XV
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.:08174A002000200000HK

Fitxes associades:

[Sant Jaume de Tresserra](#)

[Cal Pallot o Gamisans de Baix](#)

[Jaciment del Lladó](#)

Autoria de la fitxa: Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Data de registre de la fitxa: dj., 17/03/2011 - 01:00

fitxa:

Descripció

Conjunt de diferents elements relacionats amb una tina excavada a la roca. Es troba al costat nord de la necròpolis de cal Pallot, situada a tocar de l'església romànica de Sant Andreu de cal Pallot. En una banda hi ha tres forats excavats a la roca. El més gran sembla que podria tractar-se d'una tina de característiques arcaïques. Té planta de trapezi irregular i amida 1,60 m per cada costat aproximadament, amb una profunditat d'1 m. A la part inferior s'insinua un forat circular que podria correspondre al desguàs, amb sortida a la part lateral inferior de la roca. Al costat de la tina hi ha un forat circular (de 1,20 m de diàmetre) i, entremig, un forat més petit de forma rectangular, els quals podrien correspondre a les instal·lacions d'una premsa.

A pocs metres hi ha dos forats circulars, també excavats a la roca, en forma de sitja, amb una boca d'1 m de diàmetre. Actualment es troben coberts de terra. Uns metres al sud, hi ha un altre forat de forma més o menys rectangular (de 1,30 m d'amplada i 1,50 m de profunditat) amb una utilitat desconeguda.

Història

La necròpolis de tombes antropomorfes situada al costat d'aquesta tina es pot datar vers l'any 1000; és a dir, a començament del segle XI. Aquesta necròpolis posa en evidència que hi devia haver una església preromànica, probablement del segle X. En aquest segle i també l'any 1312 és documentada una "villa Gamisane", que es correspondria amb un primer assentament a l'entorn de l'església, probablement l'actual masia de cal Pallot. L'església romànica és una construcció del segle XII i era coneguda amb el nom de Sant Andreu Gamissans, topònim que es va conservar fins el segle XVIII. Antigament era parròquia, i ho va ser almenys fins passat el 1312.

La tina i les sitges devien pertànyer a l'anomenada "vil·la Gamisans". Per analogia amb altres tines excavades a la roca de la zona de Serrateix i Gironella, aquest tipus.

Notícies escadusseres documenten l'existència de vinya a l'època medieval. Els documents en relació a la família vescomtal del Puig-reig, -inclòs Guillem de Berguedà en el seu testament de 1187- esmenten donacions, compres i vendes de vinyes al terme del Castell. També en la documentació referida als dominis senyorials de l'Orde militar del Temple (s. XIII i XIV). Als segles moderns la vinya es consolida, especialment al s. XVIII. Augmenta l'extensió de les terres de conreu de les grans i mitjanes masies, el terme s'omple de masoveries, i el conreu de la vinya es generalitza: entremig dels boscos de pinassa i pi blanc nascuts a la segona dècada del segle XX s'entreveuen marges i feixes de velles vinyes, costerudes i aprofitant terres secundaries, però sempre properes a la masia i sempre cara solei. A l'interior de totes les masies si construeixen tines i premses, des de finals del XVII i molt especialment al llarg del s. XVIII i XIX, fins a l'arribada de la fil·loxera. La situació geogràfica septentrional i un ampli terme expliquen que fos el municipi berguedà on, al llarg del XIX el conreu de la vinya es més extens.

El 1889 (Cens agrícola) declaraven vinya les masies de La Serreta, Cal Pallot, El Grapal, Tresserra, Cal Joan prat, Borbons, Subirana, El Soler de Jaumàs, Cal Feliu, Obradors, El Lladó, La Garsa, cal Riera, La Cortada, Cal Garrigal, Verdaguer, trulls, Cal Cigala, l'Alsina de Merola, Filomera, les Comas i la Sala. Cèsar August Torras, que visita el berguedà el 1905, descriu breument aquets paisatge de vinyes: "Les produccions agrícoles del país son generals y variades, des de la vinya que's troba a Puig-reig i Gironella..." (pag. 12); a l'Itinerari 89. De l'Ametlla de Merola a Fonollet i Casserras, escriu: " 10m hostel de la Granota a l'esquerra de la carretera. Se passa pel peu de l'hostal y's pren uin carril que s'enfila per entre migrats vinyals plantats entre roques" (pags. 228).

Avui encara, les últimes vinyes del Berguedà es troben, com es lògic, al terme municipal de Puig-reig, concretament a la zona més meridional i propera a Navàs. Es el cas del sector de la zona compresa entre el mas del Grapal i Vilafresca, principalment, però també n'hi ha d'escadusseres a la zona del cal Bardaix.

Bibliografia

SERRA, Rosa (1982). Aproximació a la història de Puig-reig, Manresa

AADD. (2011). Pla d'ordenació urbanística municipal. Catàleg del patrimoni arquitectònic, històric i artístic. Ajuntament de Puig-reig. Fitxa e.1

BOLÒS, Jordi; CURTO, Albert; SERRA, Assumpta. “Les tombes excavades a la roca de Sant Andreu de Cal Pallot (mun. Puig-reig, Berguedà)”, a Quaderns d'estudis medievals.

SERRA, Rosa; JUNYENT, Francesc; MAZCUÑAN, Alexandre (1985). “Sant Andreu de cal Pallot”, Catalunya Romànica, vol. XII “El Berguedà”. Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 392-398

PICÓ, Josep (1995). Trossos d'història d'un poble, Puig-reig.

